

po případě rozhodčí soud. Přisvědčiti jest rekursnímu soudu, že stanovy žalujícího družstva obsahují o závodních podílech, o stavebních a členských příspěvcích a o zápisném, o což vše v tomto sporu jde, předpisy v § 25 a že již proto není splněn předpoklad pro příslušnost rozhodčího soudu vytčený ve stanovách. Při tom jest nezávažno, že ve stanovách nejsou řešeny výslovně všechny námitky, které ve věci samé ohledně zažalovaných podílů, příspěvků a zápisného žalovaný vznáší a vznášeti může. To by žalovaný mohl vznesením jakékoliv věcné námitky vždy zvrátiti příslušnost řádných soudů, a byla by výhrada případů, o nichž se stanovy zmiňují, úplně zbytečnou. Ale i bez ohledu na tuto okolnost nebylo by lze vyhověti námitce nepřislušnosti dovolaného soudu. I smlouva o rozsudím musí býti po rozumu § 869 obč. zák. určitou, t. j. mají v ní býti po rozumu § 577 druhý odstavec c. ř. s. uvedeny ony právní poměry, z nichž by v budoucnosti mohly vzejíti spory, jež vůli stran jest vyřídit před rozsudím. Tomu požadavku však předpis § 33 stanov nevyhovuje; není v něm uvedeno, že vztahuje se na budoucí spory mezi družstvem a jeho členy z poměru členského a že příslušnost rozhodčího soudu jest výlučná a ne snad pouze daná na vůli. Ze znění stanov, v nichž se mluví jen o rozhodování »při různosti mínění« a odkazuje se v první řadě na předpisy zákona družstevního, zákona o bytovém fondu a zákona o stavebním ruchu, jest usuzovati, že § 33 stanov jest pouhým předpisem, jímž má býti upraveno, jak mají orgánové družstva postupovati při vyvíjení své činnosti, a nikoliv předpisem imperativně stanovícím, jak zlomiti jest odpor členů svých povinností neplnících. Jaké předpisy o rozhodčích soudech mají jiná družstva, jest pro tento spor nezávažné. Námitkami týkajícími se věci samé nelze se obírat v tomto období sporu, kde jde jen o otázku příslušnosti.

Čís. 7989.

Knížecí lesní správa nemá způsobilosti býti stranou rozepře.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, R II 122/28).

Žalobu o zrušení výroku rozhodčího soudu, řízenou proti obecnímu honebnímu výboru v B. a knížecí lesní správě v B. procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením pro zmatečnost, ohledně lesní správy v B. z těchto důvodů: Žalovaným může býti jen právní podmět, jenž jest schopen míti vlastní jmění, soubor práv a závazků, a může to býti nejen osoba fysická, nýbrž i právnická a kromě toho i různá sdružení osob a souhrn účastníků určitého právního poměru, pokud jsou schopna míti vlastní jmění a ohledně něho v platné závazky vcházeti. Jen osoba, která má tuto vlastnost, může podle § 1 c. ř. s. na soudě vystupovati a jednati jako strana. Procesní způsobilost se nedostává lesní správě Lské, neboť není ani osobou fysickou ani osobou právnickou (neníť při ní zosobněn ani nějaký účel ani jeho podklad soubor osob anebo úhrn

jmění) a není tato takovým podmětem právním, jemuž by mohla býti přiznána samostatná způsobilost k právům, k nabývání práv a přejímání samostatných platných závazků. »Lesní správa L-ská v B.« není jich nositelem, nýbrž pouze představitelem a výkonným orgánem onoho právního podmětu, jemuž náleží jmění, jí ku správě svěřené. Práva, jichž tato lesní správa nabývá a závazky, jež podstupuje, nepřecházejí na ni, nýbrž na onu osobu, kterou ona v mezích uděleného jí zmocnění zastupuje a jejíž vůli plní. K tomuto nedostatku procesní způsobilosti jest podle § 6 c. ř. s. hleděti z úřední povinnosti v každém období sporu a, ježto žalobce, ač již jednou žalobu ohledně označení žalované strany opravil, zůstal při tom, že chce míti žalovánu správu lesní v B., nelze proti jeho vůli vycházeti z předpokladu, že snad jen nedopatřením žalován jest zmocněnec místo zmocnitele. Jest tedy nedostatek tento takového rázu, že jej nelze odstraniti, jak z vylíčené jeho povahy je zřejmo, a bylo tudíž ohledně této žalované strany rozsudek jakož i veškeré předcházející řízení prohlásiti za zmatečné.

N e j v y š š í s o u d potvrdil napadené usnesení s tím, že se žaloba odmítá.

D ů v o d y:

Jde o žalobu o zrušení výroku rozhodčího soudu podle § 91 honebního zákona moravského ze dne 26. července 1912 čís. 4 z. zák. z roku 1914 a §§ 595 až 597 c. ř. s. Žaloba byla podána jednak na obecní honební výbor, jednak na knížecí lesní správu I-skou. Stěžovatel napadá usnesení odvolacího soudu jen potud, pokud jím byl rozsudek prvního soudu i řízení jemu předcházející zrušeny pro zmatečnost také ve příčině spolužalované knížecí I-ské lesní správy, snaže se udržeti názor, že tato správa mohla býti žalována jako nájemce honitby. Uznává sice, že nejde tu ani o fysickou ani o právnickou osobu, ale domnívá se, že jde o jakýsi odštěpný závod, o filiálku právnické osoby. Tím však se stěžovatel sám poráží, neboť, není-li lesní správa ani fysickou ani právnickou osobou (korporací neb nadací) ani jiným společenstevním útvarem, při němž zákon uznává zvláštní společenské jmění a jednotné zastoupení na venek (na př. obchodní společnosti a společenstva), nemůže býti řeči ani o filiálce takového právního útvaru a chybí tu vůbec způsobilost býti právním podmětem, který by jako takový mohl práv nabývati a závazky podnikati, který by mohl žalovati nebo žalován býti, chybí tu způsobilost býti ve sporu stranou, což jest základní podmínkou procesní způsobilosti podle § 1 c. ř. s. Lesní správa jest jen správním orgánem jiného právního podmětu, který však v tomto sporu není žalován, jak již odvolací soud správně vyložil. Neprávem odvolává se stěžovatel na rozhodnutí čís. 3194 a 5820 sb. n. s., neboť tam šlo o filiálku banky, pokud se týče o representaci cizozemské pojišťovací akciové společnosti, kteréžto případy jsou v právu upraveny jinak. Šlo by tedy jen o to, zda bylo možno tento nedostatek odstraniti podle § 6 druhý odstavec c. ř. s., což rovněž stěžovatel tvrdí. Ale i v té příčině jest souhlasiti s odvolacím soudem, že odstranění vady nebylo možné, pro-

tože dřívější právní zástupce žalobců i při ústním jednání v první stolici ještě vysvětloval, že druhou žalovanou stranou jest »knížecí lesní správa«, setrval při tom i v odvolání, uváděje, že musil podati žalobu proti »lesní správě« a také nynější právní zástupce žalobců setravá při tom i v rekursu. Marně tedy uplatňuje podružně, že mu soud mohl naříditi, aby označil za žalovanou stranu knížete Jana L-a, nebo, že mohl žalobu knížeti doručiti, neboť soud není oprávněn zasahovati do dispositivního práva žalobce a vnucovati mu, by někoho žaloval, koho žalovati nechce. Odvolací soud sice nevyslovil, že žalobu odmítá, ale tento nutný důsledek podle § 478 prvý odstavec c. ř. s. podává se z důvodů odvolacího soudu, zejména o nenapravitelnosti vady, takže jest zjevno, že tu jde jen o přehlédnutí.

Čís. 7990.

Při obchodních kupech s dodáním zboží v sukcesivních partiích jest prodávatel, ocitl-li se kupitel se zaplacením jedné z těchto dodávek v prodlení, oprávněn, vykonati ohledně všech ještě nevyřizených dodávek volbu podle čl. 354 obch. zák. nebo další dodávky až do zaplacení kupní ceny zadržeti, aniž by ho stihly následky prodlení s dodáním. Lhostejno, že dodání pozdějších dodávek nebylo v kupní smlouvě učiněno výslovně závislým na zaplacení dřívějších dodávek. Lhostejno též, že prodávatel netrval při dřívějších dílčích dodávkách na přesném dodržení smluvené platební lhůty, leč že by byl vyřídil některou pozdější odvolanou dodávku přes to, že dřívější dodávky nebyly zaplacený.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, Rv II 335/27.)

Žalobu prodávatele na kupitele o zaplacení 4.160 Kč o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Žalobkyně napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů čís. 3 a 4 § 503 c. ř. s. Žalobní nárok prýští z kupní smlouvy stran ze dne 7. srpna 1925, jež měla za předmět dodání a odebrání 10.000 kg škrobu v sukcesivních partiích podle odvolání žalované strany do konce května 1926 proti zaplacení jednotlivých dílčích dodávek do 30 dnů po dodání. Žalobkyně vykonala ohledně zbytku zboží 5.000 kg škrobu ve fakturované ceně 19.000 Kč pro prodlení žalované strany v odebrání prodej ve smyslu čl. 343 obch. zák. a domáhá se žalobou náhrady škody z tohoto prodeje 4.160 Kč. Pro posouzení žalobního nároku bylo na základě skutkového děje oběma nižšími soudy zjištěného v prvé řadě řešiti otázku, zda pro prodej na účet žalované strany byly zákonné předpoklady, zejména, zda žalovaná byla v prodlení